

1) גמי ע"י ר' שמואל (דר"ש ר' שמואל) לעולם יסדר אדם שבחו של מקום ואח"כ יתפלל מגיל ממשה רבינו דכתיב (ה' אלהים אתה החלות להראות את עבדך וגו') וכתוב בתריה (אעברה נא ואראה את הארץ הטובה וגו' אמר ר' יוסי (ה' הא חלקי מאוכלי שלש סעודות בשבת: אמר ר' יוסי יהא חלקי מגומרי הלל בכל יום איני והאמר מר הקורא הלל בכל יום הרי זה מחרף ומגרף כי קאמרינן בפסוקי דומיא אמר ר' יוסי יהא חלקי ומתפללים עם דמרבין

(2) גמי שבת קיח: ורש"י

קדשי: אמר ר' יוסי יהא חלקי עם אוכלי שלש סעודות בשבת: אמר ר' יוסי יהא חלקי עם גומרי הלל בכל יום איני והאמר מר—כל הקורא הלל בכל יום הרי זה מחרף ומגרף כי קאמרינן בפסוקי דומיא ומאי ניהו מתהלה לדוד (תהלים קמ"ד, א) עד כל הנשמה תהלל יה (שם ק"ו, א): (ר"ל) ר' חנינא

(3) רי"ף שבת דף מוד: מדפ"ה

קדשי: אמר ר' יוסי יהא חלקי עם אוכלי שלש סעודות בשבת: אמר ר' יוסי יהא חלקי עם גומרי הלל בכל יום איני והאמר מר—כל הקורא הלל בכל יום הרי זה מחרף ומגרף כי קאמרינן בפסוקי דומיא ומאי ניהו מתהלה לדוד (תהלים קמ"ד, א) עד כל הנשמה תהלל יה (שם ק"ו, א): (ר"ל) ר' חנינא

(4) רמב"ם פ"ז מהלכות תפילה

הברייתא: יב' ושבחו הכמנים למי שקורא (ו) ומזמירות מספר תהלים בכל יום יום מתהלה לדוד עד סוף (ס) הספר. וכבר נתנה לקרות פסוקים לפני האחרים והקנו ברכה לפני המזמירות והיא ברוך שאמר וברכה לאחרים (ו) והוא ישתבח. ואחר כך מברך על קריאת שמע וקרא קריאת שמע: יג' יש מקומות שנהגו בהן לקרות בכל יום אחר-שבתוכן ישתבח שירת הים ואחר כך מברך על קריאת שמע: יד' יש מקומות שירת האינו. יש יחידים שקורין שתי השירות

(5) טור אורח חיים סי' נ"א וב"ח

ונתקנה ברכה זו וכו'. נראה דמהך דלכ כתי' ודפרק קמא דברכות לא היה נשמע אלא קבול שכן גדול לעולם הנא נאמית מומרים אלו בכל יום אצל שיהא מייד לאמרם לא שמענו וכיון שלא היה מייד אין ראוי לתקן ברכה אצל מהך דכתי' שמלאי נפרק אין עומדין (דף ל"ב) שמענו דמייד אדם לסדר נשמו של מיקוס ואחר כך יתפלל שמונה עשרה כדילין מקרא מדכתיב (דברים ג: כג) ואמתן אל ה' וכתוב בתריה ה' אלהים אמה הוללות להלכות את עבדך את גדלך ואת ידך המוקה וגומר זהו סדור נשמי יתנך ואמר כך התפלל ואמר אעברה נא ואראה וגו' וכיון שחייב לסדר נשמי קודם תפלה לרין לנכך ברכה לפני ספור נשמי וברכה לאחריו אלא לפי שיהיה קשה מה ראו תכמים לספר נשמי נאלו המזמורים מתהלה לדוד עד כל הנשמה תהלל יה ולא נשמים אחרים שנפסקים אחרים לכן הניח כך דפרק כל כתי' ופרק קמא דברכות דאלמא דשנה גדול הוא כיון דשכרו זכא נמי אס סיים קודם החון כל כך גדול לכן תקנו אלו המזמורים אצל מה שמקנו ברכה לפניהם כל שאני דפסוקי דומיה ניכו ולאמריהם אינו אלא מהך דדריש רבי שמלאי וק"ל והכי מוכח לקמן ולא היו הפסק:

(6) המשך הטור, שם

שלא יהא נראה (ד) כחזור למעלה. ויש שמוסיפים עוד פסוקים אחרים וכל מקום ומקום כמנהגו. ויש אומרים הפסוקים והמזמורים שמוסיפין קודם ברוך שאמר. ובאשכנז נוהגים לומר ברוך שאמר מיז ואחריו כל המזמורים בין בחול בין בשבת. והכי מסתבר להקדים הברכה לכל המזמורים שיהא לכולם ברכה תחלה וסוף:

הלכות פסוקי דזמרה א'

נערך ע"י יחזקאל הרטמן

ומתלך: פסוקי דמרא. שני מומרים של הילולס הללו את ה' מן השמים הללו אל נקדש: דמדימי

(7) תולעת יעקב (הובא בט"ז)

ברוך שאמר מברך. וראיתי באור זרוע כי שנה זה תקנוהו אשתי כנסת הגדולה על פי פתקא שנפלה מן השמים ומלאוהו כחזן נה ויש נו פ"ז מיצות, וכן כחזן נספר היכלות, והסימן ראשו כספ פ"ז (שה"ש ה, יא), והמוסיף או גורע ממספר זה טועה וסומר הכוונה המכוונת זו כי כן קבלו איש מפי איש. וכתב באור זרוע, ועוד

(9) שולחן ערוך סי' נא

ד' ז' א' (ז) צריך ליהדר מלהפסיק (א) בדיבור משיתחיל ברוך שאמר עד סוף שמונה עשרה: הגה (ז) א' ואפילו לזכור מזהו אין לדבר בין ברוך שאמר (א) לשמנה ועיין לקמן סימן (א) ג' (ז) ו"ד: ד' ה' ד' (ז) א' בין המזמורים האלו מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם ובאמצע המזמור שואל מפני היראה ומשיב מפני הכבוד:

(10) בית יוסף סי' נא

וכתב ה"ר דוד אבודרהם (עמי סד) שהר"ם (מש"צ) קטן סי' (ד) כשהיה ריך להפסיק בין ברוך שאמר לישמנה היה לומר קודם שידבר אל הפסוקים (ד"ה א' ע' ט' ז') בעוד ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ויאמרו כל העם אמן והלל לה' ויברך ה' לעולם אמן ואמן (מהלים פט ג) ויברך ה' מליון (שם קל"ב) ויברך ה' אלהים אלהי ישראל ויברך שם כבודו לעולם ועד (שם ע"ג י"ט) וכשחזר להתחיל ממקום שפסק היה לומר גס אלו הפסוקים לפי שסם כמו ברכה (א):

(13) מגן אברהם סי' ר

ד יותר פכדי דבור. ואם צריך על המנוחה לעשות, או על דבר לאכלו ולא עלתה צדו לפי שעה, ומעטכ יותר מכדי שאילת תלמיד לרב (דהיינו שלום עליך רבי) ועלתה צדו, ריך לחזור ולברך, עכ"ל צ"י (ד"ה ו"ג) שם שצלי הלקט (סימן קסו). ובסימן ק"מ (א) כתב "הכ"י ד"ה כתב הכ"י (א) שהאבודרהם (עמוד ע"ז) מולק על זה וכחזן דשמיקה לא תשיגא הפסקה, לא שנה מנוחה לא שנה מועטת, ולכתמלה ודאי לא מנפסקין, אלא צדיעב אין ריך לחזור ולברך אלא א"כ דיבר נתיים.

(8) רי"ף ברכות כג: מדפ"ה

פרס מרבו 'נפטר' והולך לו (לג). דרש ר' שמואל לעולם ה' יסדור אדם שבחו של מקום ואח"כ יתפלל מנא לן ממשה דכתיב (דברים ג, ד) ה' אלהים אתה החלות וגו' וכתוב בתריה (שם כה) אעברה נא ואראה וגו': וגרסינן בפרק קמא (ד: א) אמר רבי אלעזר בר אביןא "כל האומר ב' תהלה לדוד (תהלים קמ"ד) בכל יום שלש פעמים" (א) מוכחא לו שהוא בן העולם הבא: וגרסינן בפרק כל כתבי הקודש (שבת קיח): אמר ר' יוסי יהא חלקי עם גומרי הלל בכל יום איני והאמר מר הקורא הלל בכל יום הרי זה מחרף ומגרף כי קא אמרינן בפסוקי דומיה אמרינן ומאי ניהו? מתהלה לדוד עד כל הנשמה תהלל יה ותקינן רבנן למימר ברכה ל מקמייהו וברכה מבתייהו ומאי ניהו ברוך שאמר וישתבח הלכך "מיבעי ליה לאיניש דלא לאשתעווי מבי מתחיל בברוך שאמר עד דמסיים שמונה עשרה:

(11) מגן אברהם סי' נא

לזמרו קודם הודו כו': ד בין המזמורים כו'. כשצריך להפסיק יאמר ברוך ה' לעולם וגו' עד ויברך דוד, וכשיחזור למקום שפסק יאמר ג"כ אלו הפסוקים, דהיי כמו ברכה לפנייהם ולאמריהם (צ"י ד"ה משיתחיל ברוך שאמר ע

(12) סידור תפילה

ברוך יהוה לעולם אמן ואמן: ברוך יהוה מציון שכן ירושלים, הלהיה: ברוך יהוה אלהים אלהי ישראל, עשה נפלאות לבדו: וברוך שם כבודו לעולם, וימלא כבודו את כל הארץ, אמן ואמן:

רעק"א סי' ר

כתב שהאבודרהם חולק. עיין משנה פרט שז"ן (א"ס) כל א' (כת"י) סימן (א) (א) שכתב לתקן, דהסם שהיה לזכור קריאה לגלגל ולקרות:

(15) משנה ברורה סי' נא

דמרה שבח הוא ואמן שבח הוא וכעין זמרה ולא היו הפסק, ואם שח דברים מלאים בין ברוך שאמר להודו, אפשר דצריך לחזור ולברך משום הפסק, ואפילו מלה אחת היו הפסק [פמ"ג]. ונראה לי שלפי זה אפילו בשתיקה טוב ליהדר לכתחלה שלא לשהות הרבה בינתיים [עין סימן ר"ו במ"א סק"ד ובחידישי רע"א שם]: ג' (ה) סימן רט"ו. דשם נתבאר בהג"ה דמגננו וכשחזרו להתחיל ממקום שפסק יאמר גס-כן אלו הפסוקים, דהיי כמו ברכה לפנייהם ולאחריהם: (ח) בדיבור. ואפילו (ו) ברוך הוא וברוך שמו' אסור לומר כיון שלא הוכרה בגמרא, אבל 'אמן' מותר לענות על כל ברכה ששומע אפילו באמצע פסוק של פסוקי דמרה. (ז) אם הוא במקום דסליק ענינא, וכן כל ברכת הודאה מותר לברך, (ט) כמו "אשר יצר" לאחזר עשיית צרכיו וכיוצא בזה, וכן לענות (י) מודים דרבנן וכן (יא) לענות קריאת שמע עם הצבור, שצריך שיקרא עמהם פסוק ראשון קורא, ומכל-שכן דמותר להפסיק (יב) לקריש ולקדושה ול"ברוכו": (ט) סוף שמונה-עשרה. וכשיש נפילת אפים, לא דמרה: (יג) ובאמצע המזמור. רוצה לומר, באמצע הפרק, ואלו הן באמצע הפרקים: מ"הודו" עד "אמן והלל לה", מן "תנו עוז" וכו' עד "ברוך אלהים", מן "אל נקמות" עד "אל גאים", מן "נפשנו חכתה לה" עד "יחלנו לך", מן "יהי שם" עד "על השמים כבודו", ובין הללויה להללויה, ומן "ברוך ה' לעולם" עד "אמן ואמן", ומן "ויברך דוד" עד "לשם תפארתך", ומן "אתה הוא ה' לבדך" עד "במים עזים", ומן "וישע" עד "ה' ימלך לעולם ועד" [דה"ח]: ו' (יד) להפסיק, מעט. וכן (טו) ג-ש

ג ג [ג] אין לברך על עשיפת ציצית בין פסוקי דזמרה (א) לישתבח (א) אלא בין ישתבח ליוצר: (ועיין לקמן סימן נ"ד סעיף ג'): הגה (ב) מיהו השליח צבור אם לא היה לו טלית מחילה יתעטף ציציית (ב) קודם שיחמיל ישמנה כדי שיאמר הקדיש מיד אחר ישמנה ולא יפסיק (ב) וכן אם אין מניין צבית הכנסת ד ימתי (ד) השליח צבור עם ישמנה ה (ה) וישתוק עד שיצא א מניין ויאמר

19) משנה ברורה סי' נג ישמנה וקדיש:

במשנה ברורה סעיף קטן ה: ג (ה) אין לברך. אפילו (ג) אם לא היה לו טלית עד עתה, זאף שהוא בין הפרקים, מכל מקום כיון שהברכה קאי על פסוקי דזמרה, אין ראוי שיהא הפסק בינם לבין ברכה אחרונה דידהו, דהברכה ראויה להיות סמוך להמצוה. אבל (ד) מקודם לזה בפסוקי דזמרה, על-כל-פנים בין הפרקים יניח הטלית ויברך, ומכל-שכן לענין תפילין דמותר לברך עליהן בין הפרקים, ובפרט אם (ה) הוא ברבים ומתבייש לישב בלי טלית ותפילין: (ו) ציצית. והוא

20) ביאור הלכה סי' נג

* אין לברך. עיין במשנה ברורה כמה שכתב לענין בין הפרקים, הוא מחידושי ר' עקיבא איגר בשם הלבוש; ואף שלבסוף כתב דצריך עיין לדינא, וכן בחיי אדם כתב דטלית יניחנו בלי ברכה עד לאחר ישתבח שימשמש בו ויברך, עיין בספר ברכי יוסף וכן בספר מגן גבורים שהסכימו כן לדינא, כי מצאו תשובה מפורשת להרמב"ם בענין זה, אם-כן לפי זה פשוט דכל-שכן ברכת אשר יצור דמותו לברך בין הפרקים על-כל-פנים; ועיין בחיי אדם שמתפק בזה. על-כן מי שהוצרך לנקבו באמצע הפרק של פסוקי דזמרה והלך ועשה צרכיו, נוטל ידיו ויגמור הפרק של פסוקי דזמרה ויברך אשר יצור ויניח הטלית ולא יברך עליו, וכמו שנתבאר בסימן ח סעיף יד ובמשנה ברורה שם, ויניח התפילין ויברך עליהן, דכיון שאינו רשאי לילך בבית-הכנסת בתפילין אידחיא ליה הברכה ראשונה, וכמו שנתבאר לעיל בסימן כה במשנה ברורה סעיף-

הגהות רעק"א

גג (א) (ש"ע ס"ג) אלא בין ישתבח ליוצר. טוב הוא שיברך עליו בין ישמנה ליוצר משיפסיק בין הזמירות לישמנה, דעליהו קאי, וזכרה אחרונה דידהו הוא, עכ"ל לזוש [סעיף ג]. אם כן י"ל דוקא בין הזמירות לישמנה הזכרה קאי עליהו, ואין ראוי שיהא הפסק בינם לזכרה אחרונה דידהו, דהברכה [מכת"י] ראוי להיות סמוך להמצוה, אבל מקודם לזה בפסוקי דזמרה, עכ"פ בין הפרקים מניח הטלית ומברך, כיון דאפילו בין הפרקים בקריאת שמע קבירא ליה להמחבר סימן ס"ו [סעיף ב] דמניח ומברך, ואף להרמ"א שם דאינו מברך, מכל מקום ההנחה מוסר, א"כ מכל שכן בפסוקי דזמרה בין הפרקים. אמנם מלשון דרכי משה כאן [אות א] על דברי הכל נ"ו [סימן ה] דכל שלא הניח הטלית קודם צרוך שאמר, ימתי עד אחר ישמנה ויניח הטלית ויברך, ואפשר דלענין זה ממיר יותר פסוקי דזמרה מזכרת קריאת שמע, כיון דיש תקנה להמתין בזה עד אחר ישמנה, דאין קפידא כל כך לומר פסוקי דזמרה בלא טלית, ומהאי טעמא י"ל דגם לחפלין, אף דהרמ"א פסק סימן ס"ו [שם] דבתפילין אפילו באמצע מברך, מכל מקום י"ל בפסוקי דזמרה אפילו בין הפרקים אינו מניחם, כיון דאפשר להמתין עד אחר ישמנה, וז"ע

ד] ש
גג
מי
ב] אי
ת
ל
כ
:פ
ל
ג